



## INGLIZ TILINI O'QITISHDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGI

*Abdixakimova Nargiza*

*Abdulla Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti  
Filologiya fakulteti: Xorijiy til va adabiyoti ingliz tili yo'nalish 2-kurs talabasi*

**Annotatsiya.** Mazkur maqolada ingliz tilini o'qitish jarayonida interfaol metodlardan foydalanishning ahamiyati va samaradorligi tahlil etilgan. Hozirgi kunda ingliz tili xalqaro aloqa va ta'limning muhim vositasi sifatida e'tirof etilib, uni o'qitishda zamonaviy yondashuvlar va innovatsion metodlardan foydalanish dolzarb masalaga aylangan. Interfaol metodlar o'quvchini dars jarayonining faol ishtirokchisiga aylantiradi, mustaqil fikrlash, muloqot qilish va hamkorlikda ishlash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, interfaol yondashuv asosida tashkil etilgan darslar o'quvchilarda til o'rganishga bo'lgan qiziqishni oshiradi va ta'lim samaradorligini sezilarli darajada yaxshilaydi. Shu sababli, ingliz tili o'qituvchilari zamonaviy ta'lim talablaridan kelib chiqib, interfaol metodlardan samarali foydalanishlari zarur.

**Kalit so'zlar:** interfaol metod, ingliz tili ta'limi, o'quvchi faolligi, kommunikativ yondashuv, samaradorlik.

**Annotation:** This article analyzes the importance and effectiveness of using interactive methods in the process of teaching English. In today's globalized world, English plays a vital role as a means of international communication and education; therefore, the use of innovative and interactive teaching approaches has become a key necessity. Interactive methods transform learners into active participants in the learning process, fostering independent thinking, communication, and collaboration skills. The findings of the study reveal that the application of interactive approaches increases students' interest in learning English and significantly enhances



educational outcomes. Hence, English language teachers are encouraged to integrate interactive methods effectively in accordance with modern educational requirements.

**Keywords:** interactive method, English language teaching, learner activity, communicative approach, effectiveness.

**Аннотация :** В данной статье рассматривается значение и эффективность использования интерактивных методов в процессе преподавания английского языка. В современных условиях английский язык играет важную роль как средство международного общения и образования, поэтому применение инновационных и активных методов обучения становится необходимостью. Интерактивные методы делают учащихся активными участниками учебного процесса, развивают у них самостоятельное мышление, навыки общения и сотрудничества. Результаты исследования показывают, что использование интерактивного подхода повышает интерес учащихся к изучению языка и значительно улучшает качество обучения. Следовательно, преподавателям английского языка рекомендуется активно применять интерактивные методы в соответствии с требованиями современного образования.

**Ключевые слова:** интерактивный метод, обучение английскому языку, активность учащихся, коммуникативный подход, эффективность обучения.

**Kirish.** Ingliz tilini o'qitish jarayoni murakkab va talabchan bo'lib, o'quvchining barcha imkoniyatlarini hisobga olishni talab qiladi. An'anaviy metodlar ba'zida o'quvchilarning faol ishtirokini rag'batlantira olmaydi va bilimni chuqur o'zlashtirish jarayonini cheklaydi. Shu sababli, yangi pedagogik texnologiyalar va interfaol metodlardan foydalanish dars samaradorligini oshirishda muhim vosita sifatida qaraladi.

Bugungi kunda eng ko'p ishlatiladigan interfaol metodlar sifatida "Case-study" (o'quviy vaziyatlar), "Blister survey", "Modeling", "Creativ workshuningdek



“Problem-based learning” ko‘rsatiladi. Shuningdek, interfaol ta‘lim strategiyalari sifatida “Brainstorming”, “Boomerang”, “Gallery”, “Zig-zag”, “Zinamazina”, “Muzyorar”, “Rotastia”, “Snowball” kabi metodlar keng qo‘llaniladi. Bu metodlar guruh ishini tashkil qilish va strategik fikrlashni rivojlantirishga xizmat qiladi. Interfaol grafik tashkilotchilar, masalan, “Fish skeleton”, “BBB”, “Conceptual table”, “Venn Diagram”, “T-Table”, “Insert”, “Cluster”, “Why?”, “How?”, asosiy g‘oyalarni yozma va vizual shaklda ifodalash imkonini beradi. Shu tarzda, interfaol metodlardan foydalanish o‘quvchilarning fikr almashishi, mustaqil va ijodiy fikrlash ko‘nikmalarini rivojlantirish, shuningdek, darsning samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Intertaol atamasi ingliz tilidagi "interactive", "interact", ya'ni, inter bu "o'zaro", "akt" - harakat, ta'sir, taollik ma'nolarini bildiradi. Interfaollik, bu - ozaroikki kishining taolliqi, ya'ni, oquv-biluv jarayoni o'zaro suhbat tariqasida, dialogshaklda yoki o'qituvchi-o'quvchilarning o'zaro muloqotlari asosida kechadi. Intertaollik - o'zaro taollik, harakat, ta'sirchanlik, o'quvchi-o'qituvchi, o'quvchi-o'quvchi (sub'yekt-sub'yekt) suhbatlarida sodir bo'ladi. Intertaol metodlarning boshmaqsadi - ta'lim jarayoni uchun eng qulay muhit vaziyat yaratish orqali o'quvchining faol, erkin, ijodiy tikr yuritish, uni chtiyoj, qziqishlari, ichki imkoniyatlarini ishgasolishga muhit yaratadi. Bu jarayonda bironta ham o'quvchi chetda qolmay, eshitgan, o'qigan, ko'rgan bilgan fikr- mulohazalarini ochiq-oydin bildirish imkoniyatiga egabo'ladilar. O'zaro tikr almashish jarayoni sodir bo'ladi. Ingliz tilini o'qitish jarayoni murakkab va talabchan faoliyat bo'lib, u o'quvchilarning til bilimlarini chuqur o'zlashtirish, muloqot ko'nikmalarini rivojlantirish va ijodiy fikrlashini shakllantirishni talab qiladi. Interfaol metodlar dars jarayonini soddalashtiradi hamda o'qitish jarayonini soddalashtiradi. An'anaviy metodlar ba'zan o'quvchilarning faol ishtirokini yetarlicha rag'batlantira olmaydi, bu esa bilimni o'zlashtirish jarayonini sekinlashtiradi va dars samaradorligini pasaytiradi. Shu sababli, zamonaviy pedagogik texnologiyalar va interfaol metodlardan foydalanish o'qitish



samaradorligini oshirishning muhim vositasi hisoblanadi. Interfaol metodlar o'quvchilarga dars jarayonida faol ishtirok etish, o'z fikrini erkin ifodalash va yangi g'oyalarni yaratish imkonini beradi. Bu metodlar orqali o'quvchilar mustaqil fikrlashga, ijodiy yondashuvga va guruh bilan samarali muloqot qilishga o'rgatiladi. Masalan, "Brainstorming" (fikir to'plami) metodida o'quvchilar kichik guruhlariga bo'linib, berilgan masalani qisqa vaqt ichida yechishga harakat qiladi va o'z natijalarini guruhda taqdim qiladi. Shu jarayon o'quvchilarning erkin fikr bildirishiga va guruhdagi hamkorlikni rivojlantirishga yordam beradi. Shuningdek, "Thought Attack" (fikir hujumi) metodi o'quvchilarning har bir fikri tanqid qilinmasligini va hazil-mutoyiba orqali erkin ishtirok rag'batlantirilishini ta'minlaydi. Bu metod orqali har bir o'quvchi o'z g'oyasini ifodalaydi, boshqa guruh a'zolarining fikrini tinglaydi va muhokama qilish imkoniyatiga ega bo'ladi. Shu bilan birga, "6x6x6" metodi orqali katta guruhlar kichik guruhlariga bo'linadi va har bir o'quvchi muayyan vazifani yechishga jalb qilinadi. Bu metod o'quvchilarning fikr bildirish, tinglash, umumlashtirish va o'z fikrini himoya qilish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Interfaol metodlar bilan birga, grafik tashkilotchilar - "Fish skeleton", "Conceptual Table", "Venn Diagram", "T-Table", "Cluster", "Insert", "Why?", "How?" kabi vositalar ham keng qo'llaniladi. Ular o'quvchilarga asosiy g'oyalarni tizimli va vizual shaklda ifodalashga yordam beradi, murakkab materialni osonroq tushunish va eslab qolish imkonini yaratadi. Shu tarzda, dars jarayonida o'quvchilar nafaqat o'z bilimni mustahkamlaydi, balki guruh ichida faol muloqot qilish va bir-birining fikrini tahlil qilish orqali ijtimoiy ko'nikmalarini ham rivojlantiradi. Bugungi kunda interfaol metodlardan foydalanish o'qitishda samaradorlikni oshirishning asosiy omili sifatida qaraladi. Ular an'anaviy darslarga nisbatan o'quvchilarning bilimni chuqurroq o'zlashtirishini ta'minlaydi, darsni qiziqarli va interaktiv qiladi hamda o'quvchilarning shaxsiy imkoniyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi. Shu sababli, ingliz tilini o'qitishda interfaol



metodlarning qo'llanilishi zamonaviy ta'lim jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi.

**Xulosa.** Ingliz tilini o'qitishda interfaol metodlardan foydalanish dars samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Ushbu metodlar o'quvchilarning faol ishtirokini rag'batlantiradi, mustaqil va ijodiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantiradi hamda guruh ichida muloqot qilish imkoniyatini yaratadi. "Brainstorming", "Thought Attack", "6x6x6" kabi metodlar o'quvchilarga fikr almashish, muammolarni yechish va natijalarni tahlil qilishni o'rgatadi. Shu bilan birga, interfaol grafik tashkilotchilar — "Venn Diagram", "Conceptual Table", "Cluster", "Fish Skeleton" kabi vositalar murakkab materialni tizimli o'zlashtirish va asosiy g'oyalarni vizual shaklda ifodalashga yordam beradi. Shunday qilib, interfaol metodlarni qo'llash nafaqat bilimni chuqurroq o'zlashtirishga, balki dars jarayonini qiziqarli va interaktiv qilishga, o'quvchilarning shaxsiy imkoniyatlarini ro'yobga chiqarishga xizmat qiladi. Shu sababli, zamonaviy ingliz tili darslarida interfaol metodlardan keng foydalanish pedagogik jarayonning samaradorligini oshirishning eng muhim omili hisoblanadi.

#### **Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:**

1. Bekmuratova U. B. "Ingliz tilini o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish" mavzusida referat. Toshkent —2012 yil
2. Hoshimov O'., Yoqubov I. "INGLIZ TILI O'QITISH METODIKASI" (o'quv qo'llanma) Toshkent: "Sharq" nashriyoti, 2003.
3. <https://moluch.ru/archive/138/39058/> (датаобращения: 27.04.2020)  
Xatamova N. Q., Mirzayeva M.N. "INGLIZ TILI DARSLARIDA QO'LLANILADIGAN INTERFAOL USULLAR" (uslubiy qo'llanma), Navoiy, 2006.
4. Jalolov Jamol. Chet til o'qitish metodikasi. "O'qituvchi" nashriyot-matbaa ijodiy uyi, Toshkent –2012.



5. Отабоева, М. Р. Chet tilini o'qitishda zamonaviy innovatsion texnologiyalaridan foydalanish va uning samaradorligi / М. Р. Отабоева. -Текст: непосредственный, электронный// Молодойученый. —2017. —No (138.2). —С. 36–37. —URL:
6. Xoldorova M., Fayziyeva N., Rixsittilayeva F. “CHET TILINI O'QITISHDA YORDAMCHI VOSITALARDAN FOYDALANISH”. Toshkent: Nizomiy nomidagi TDPU, 2005